

Fricció, fracció, fusió. Una perspectiva radical davant el canvi climàtic

Un projecte de Nathalie Rey i Enric Maurí comissariat per Federica Matelli, amb la col·laboració de J. David Tàbara

El propòsit d'aquest projecte és desenvolupar una intervenció artística en l'entorn del CACiS sobre la contaminació del paisatge des d'una perspectiva científica i global.

Els artistes Nathalie Rey i Enric Maurí comparteixen una preocupació comuna, la gran quantitat d'escombraries que generem com a espècie, la contaminació que produïm i la repercussió que això té en el canvi climàtic. Ara, amb aquesta iniciativa es posen en un mateix escenari aquests dos artistes que han abordat ja en diferents treballs la qüestió de les deixalles —annex amb breu descripció de dos d'aquests projectes—.

El treball col·laboratiu comptarà amb el comissariat de la doctora en Teoria i Història de l'Art Federica Matelli, experta en materialisme especulatiu i cultura global; i el sociòleg ambiental J. David Tàbara, expert en canvi climàtic i, entre d'altres, membre del Global Climate Forum (www.globalclimateforum.org) i investigador sènior associat a l'Institut de Ciències i Tecnologia Ambientals (ICTA) de la UAB.

Els conceptes de fricció, fracció i fusió que apareixen en el títol, al·ludeixen tant a la relació que els humans mantenim amb el paisatge com al procés de treball conjunt entre Rey, Maurí, Matelli i Tàbara, des d'una perspectiva artística i científica, des d'una visió global.

Tant Nathalie Rey com Enric Maurí han desenvolupat projectes que conflueixen d'una manera o una altra amb la problemàtica de l'escalfament global.

De Rey destaca el projecte “Naufragio III” (2018-2020), (<https://www.nathalierey.com/exhibition-views>), on utilitza estratègies de simulacre inspirades en les derives de la societat de consum.

(Fig. 01) Acció “Naufragio III”, Monte de la Virgen de Blanca, Murcia, 2019. Nathalie Rey.

De Maurí, destaca “Instal·lacions furtives. Narratives de no-ficció” (2013-2020) (<http://enricmauri.blogspot.com/2013/08/installacions-furtives-narratives-de-no.html>), en el qual se serveix de recursos d'arxivística i documentals per geolocalitzar abocaments i analitzar-ne la naturalesa.

(Fig. 02) Acció “Instal·lacions furtives. Narratives de no-ficció”, Cardedeu, 2013. Enric Maurí.

Amb aquest punt de partida, es proposen abordar conjuntament un projecte per al CACIS, EL FORN DE LA CALÇ, a través del qual posar la mirada específicament en la qüestió del canvi climàtic. La proposta es planteja des d'una acció sobre el paisatge amb plàstics invasiva i angoixant, que evidenciï l'ús abusiu que estem fent del plàstic. Al costat d'això, s'entrevistarà la gent del lloc per conèixer com incideixen els canvis amb les formes de vida tradicionals i la seva percepció sobre els canvis en el paisatge, com l'avançament de les florides o els canvis en la pluviometria i com això repercuteix en les collites i en els processos de treball al camp. El projecte incidirà tant en les deixalles superficials i visibles com en les invisibles, com ara els pòsits que han deixat impregnar el subsòl i l'ambient. Les anàlisis crítiques incidiran en el treball col·laboratiu i com a través dels elements artístics es produeix una denúncia i un estat de conscienciació col·lectiva sobre la situació actual i una alerta sobre la progressió que pot tenir. En aquest sentit, es comptarà amb la col·laboració del doctor Tàbara, que s'interessa pels residus invisibles (dels quals ningú se n'ocupa perquè no tenen valor econòmic), i que durant tres anys centrarà la seva propera recerca en el fet que possiblement, precisament degut a la plastificació del món, s'ha arribat a un *tipping point* (punt clau), és a dir, a una situació d'irreversibilitat del canvi climàtic.

Com que el projecte parteix del paisatge en què es treballa, es tractarà, primer, d'aproximar-se i analitzar el marc d'intervenció. Els artistes fusionaran els seus mètodes de treball amb la col·laboració de l'especialista en medi ambient per abordar l'impacte sobre el territori en qüestions mediambientals (en particular pel que fa a la contaminació), s'iniciaran processos de treball seguint mètodes ja experimentats en intervencions anteriors (com “contaminar” un paisatge verge amb pots de plàstic de colors) i/o propostes inèdites. La intervenció mantindrà un component de joc, entès aquest com un espai de llibertat i transgressió, des de la mirada crítica, que ja van aportar les avantguardes artístiques, i de distància cosa que permet posar en joc la ironia i l'ús d'una estètica kitsch quant a la producció d'artefactes i documents.

Propostes de workshops

Nature Lab

Dirigit a la mainada. Després d'una acció performativa, els participants transformaran imatges de llocs naturals, agregant-hi elements aliens, per generar un contrast entre el natural i l'artificial. Per Nathalie Rey.

Fer d'arbre: fem un bosc

Dirigit a tots els públics. Performance participativa d'Enric Maurí. S'ha realitzat a diferents indrets: Venècia, Barcelona, Cardedeu, Lleida i a diferents indrets naturals. Se'n recull un fragment en el vídeo del projecte "La caseta i l'hortet": https://enricmaurifilms.blogspot.com/2020/01/la-caseta-i-lhortet-denric-mauri_2.html

Calendari

- Residència: Una setmana del mes de juliol
 - Producció: Dos mesos a partir del final de la residència
- Inclou la redacció dels articles per part de la comissària i el col·laborador científic expert en canvi climàtic, així com la maquetació d'un catàleg.
- Muntatge de l'exposició: Tres dies
 - Exposició: Un mes. La data es convindria amb el centre.
- Inclou la realització d'una acció performativa col·lectiva amb els públics a càrrec d'Enric Maurí i d'1 workshop a càrrec de Nathalie Rey.